

Na osnovu [člana 49.](#) stav 3. i [člana 58.](#) stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni glasnik RS", broj 107/05),

Ministar zdravlja donosi

PRAVILNIK O BLIŽIM USLOVIMA ZA OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DELATNOSTI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I DRUGIM OBLICIMA ZDRAVSTVENE SLUŽBE

(Sl. glasnik RS br. [43/06](#), [112/09](#))

Prečišćen tekst zaključno sa izmenama iz Sl. gl. RS br. 112/09 koje su u primeni od 07/01/2010 (izmene u čl.: [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#), [10](#), [12](#), [15](#), [18](#), [19](#), [21](#), [22](#), [24](#), [26](#), [27](#), [31](#), [32](#), [34](#), [40](#), [45](#).)

I. UVODNA ODREDBA

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi u pogledu kadra, opreme, prostora i lekova koje za osnivanje i obavljanje zdravstvene delatnosti, odnosno određenih poslova zdravstvene delatnosti, moraju ispunjavati zdravstvene ustanove, odnosno drugi oblici zdravstvene službe (u daljem tekstu: privatna praksa).

II. USLOVI U POGLEDU KADRA

1) Zdravstvene ustanove

Član 2. H

(1) Broj potrebnih zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika za zdravstvene ustanove na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene delatnosti utvrđuju se, pored uslova iz čl. 3-31. ovog pravilnika, i u zavisnosti od vrste i obima stručnih poslova, intenziteta korišćenja medicinske opreme i bolničkih postelja.

(2) Pod vrstom i obimom stručnih poslova iz stava 1. ovog člana podrazumeva se broj: poseta kod lekara i drugog zdravstvenog radnika; bolnički lečenih pacijenata, specijalističko-konsultativnih pregleda, dijagnostičkih i terapijskih usluga - po doktoru medicine specijalisti odnosno drugom zdravstvenom radniku i saradniku; zauzetih postelja po zdravstvenom radniku na poslovima nege; dijagnostičkih usluga (u radiologiji, kliničko-biohemijskoj, hematološkoj i mikrobiološkoj dijagnostici, nuklearnoj medicini, patohistologiji, citologiji, endoskopiji i dr.) - po zdravstvenom radniku i zdravstvenom saradniku, a pod intenzitetom korišćenja medicinske opreme i bolničkih postelja podrazumeva se: vreme korišćenja dijagnostičkih i terapijskih aparata u jedinici vremena (dan, nedelja, godina); prosečna zauzetost bolničkih postelja i prosečna dužina hospitalizacije po oblastima bolničke delatnosti, u toku godine (u daljem tekstu: mere izvršenja).

(3) [Tabela mera izvršenja](#) odštampana je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

A. Zdravstvene ustanove na primarnom nivou

1. Dom zdravlja

Član 3. H

Dom zdravlja može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje:

- 1) u oblasti opšte medicine sa kućnim lečenjem, negom i hitnom medicinskom pomoći - pet doktora medicine i pet medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
- 2) u oblasti zdravstvene zaštite žena - jednog doktora medicine specijalistu ginekologije i akušerstva i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
- 3) u oblasti zdravstvene zaštite dece i školske dece - dva doktora medicine specijaliste pedijatrije i dve pedijatrijske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
- 4) u oblasti stomatološke zdravstvene zaštite - dva doktora stomatologije i dve stomatološke sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;**
- 5) u oblasti polivalentne patronaže - dve medicinske sestre - tehničara sa višom školskom spremom;**
- 6) u oblasti laboratorijske dijagnostike - jednog diplomiranog farmaceuta - medicinskog biohemičara ili diplomiranog farmaceuta specijalistu medicinske biohemije ili doktora medicine specijalistu kliničke biohemije i dva laboratorijska tehničara sa srednjom školskom spremom;**
- 7) u oblasti radiološke dijagnostike - jednog doktora medicine specijalistu iz radiologije i jednog radiološkog tehničara.

Član 4. H

(1) Dom zdravlja u zavisnosti od broja stanovnika na teritoriji za koju se osniva, kao i udaljenosti od najbliže opšte bolnice, može obavljati delatnost ako u pogledu kadra ima, i to:

- 1) u zdravstvenoj zaštiti dece: jednog doktora medicine specijalistu pedijatrije i jednu pedijatrijsku sestru - tehničara na 850 dece starosti do šest godina, a na dva ovakva tima - još jednu pedijatrijsku sestru.

U opštinama sa najmanje 8.500 dece predškolskog uzrasta može se organizovati razvojno savetovalište, sa sledećim kadrovima: jedan doktor medicine specijalista pedijatrije i jedna viša medicinska sestra - tehničar i psiholog, defektolog, socijalni radnik i pedagog sa polovinom radnog vremena;

2) u zdravstvenoj zaštiti školske dece: jednog doktora medicine specijalistu pedijatrije ili doktora medicine i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 1.500 školske dece, a na deset ovakvih timova - još jednu višu medicinsku sestru.

U sedištu upravnog okruga, odnosno u opštini sa najmanje 7.000 školske dece uzrasta od deset do 18 godina može se organizovati savetovalište za mlade sa sledećim kadrom: jedan doktor medicine specijalista pedijatrije i jedna viša medicinska sestra, i po jedan psiholog i doktor medicine specijalista ginekologije i akušerstva sa polovinom radnog vremena, a po potrebi i doktor medicine druge specijalnosti i socijalni radnik;

3) u zdravstvenoj zaštiti žena: jednog doktora medicine specijalistu ginekologije i akušerstva i jednu ginekološko-akušersku sestru na 6.500 žena preko 15 godina, a na tri ovakva tima - još jednu ginekološko-akušersku sestru;

4) u opštoj medicini, odnosno u zdravstvenoj zaštiti odraslog stanovništva: jednog doktora medicine ili doktora medicine specijalistu i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 1.600 odraslih stanovnika, a na deset ovakvih timova - još jednu medicinsku sestru - tehničara.

U opštinama sa gustom naseljenosti do 25 stanovnika na kvadratni kilometar: jednog doktora medicine ili doktora medicine specijalistu i jednu medicinsku sestru tehničara na 1.200 odraslih stanovnika, a na deset ovakvih timova još jednu medicinsku sestru - tehničara; u opštinama sa gustom naseljenosti 26 do 40 stanovnika na kvadratni kilometar: jednog doktora medicine ili doktora medicine specijalistu i jednu medicinsku sestru - tehničara na 1.400 odraslih stanovnika, a na deset ovakvih timova još jednu medicinsku sestru - tehničara.

U sedištu upravnog okruga, odnosno u opštini sa najmanje 50.000 stanovnika, može se osnovati centar za preventivne zdravstvene usluge sa sledećim kadrom: jedna viša medicinska sestra - tehničar i jedan dijetetičar - nutricionista;

5) u hitnoj medicinskoj pomoći: jednog doktora medicine, jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i jednog vozača na 6.000 stanovnika, a na dva ovakva tima - još jednu medicinsku sestru-tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

Za obavljanje sanitetskog prevoza, pored vozača iz prethodnog stava, u opštinama do 40.000 stanovnika obezbeđuje se jedan vozač na 10.000 stanovnika (a najmanje dva vozača). Na svakih daljih 20.000 stanovnika obezbeđuje se još po jedan vozač;

6) u kućnom lečenju i nezi, koju organizuje i u njoj učestvuje izabrani doktor medicine iz tač. 1), 2) i 4) ovog člana: jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 6.000 stanovnika.

Posebna organizaciona jedinica za kućno lečenje i negu sa jednim doktorom medicine i četiri medicinske sestre - tehničara na 25.000 stanovnika može se organizovati preraspodelom ukupnog broja lekara iz prethodnog stava i angažovanjem medicinskih sestara - tehničara opredeljenih za kućno lečenje i negu;

7) u polivalentnoj patronaži: jednu višu medicinsku sestru - tehničara na 5.000 stanovnika;

8) u radiološkoj dijagnostici: jednog doktora medicine specijalistu radiologije i dva radiološka tehničara na 50.000 stanovnika;

9) u laboratorijskoj dijagnostici: jednog diplomiranog farmaceuta - medicinskog biohemičara ili diplomiranog farmaceuta specijalistu medicinske biohemije ili doktora medicine specijalistu kliničke biohemije, šest laboratorijskih tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i jednog pomoćnog radnika na obim posla do 120.000 analiza godišnje;

10) u medicini rada: za obavljanje preventivnih aktivnosti (specifična zdravstvena zaštita radnika): jednog doktora medicine specijalistu medicine rada i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 3.000 zaposlenih za koje je predviđena specifična zdravstvena zaštita u vezi sa uslovima rada, a na svaka tri tima - još po jednog doktora medicine specijalistu iz oftalmologije, otorinolaringologije i psihijatrije, kao i po jednog psihologa i socijalnog radnika.

Kada doktor medicine specijalista medicine rada obavlja poslove izabranog lekara primenjuju se uslovi iz tačke 4) ovog člana;

11) u fizikalnoj medicini i rehabilitaciji: jednog doktora medicine specijalistu fizikalne medicine i rehabilitacije i šest fizioterapeuta sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 40.000 stanovnika.

Član 5. H

(1) Dom zdravlja može obavljati stomatološku zdravstvenu zaštitu ako u pogledu kadra ima, i to:

1) u dečjoj i preventivnoj stomatologiji: jednog doktora stomatologije specijalistu dečje i preventivne stomatologije ili jednog doktora stomatologije sa završenom edukacijom iz oblasti dečje i preventivne stomatologije i jednu stomatološku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 1.500 dece do 18 godina, a na tri ovakva tima - još jednu višu stomatološku sestru - tehničara;

2) u ortopediji vilica: jednog doktora stomatologije specijalistu, jednu stomatološku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 8.500 dece do 18 godina, na svaka dva ovakva tima - tri zubna tehničara sa višom, odnosno srednjom školskom spremom, a na samo jedan ovakav tim dva zubna tehničara sa višom, odnosno srednjom školskom spremom;

3) u opštoj stomatologiji: jednog doktora stomatologije i jednu stomatološku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 10.000 odraslih stanovnika, a na tri ovakva tima - još jednog zubnog tehničara sa višom, odnosno srednjom školskom spremom.

(2) Dom zdravlja u sedištu upravnog okruga, kao i dom zdravlja u opštini sa preko 80.000 stanovnika, za pružanje specijalističkih usluga može imati:

1) u protetici: jednog doktora stomatologije specijalistu i jednu stomatološku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i dva zubna tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 100.000 odraslih stanovnika, a na svaka dva ovakva tima - još jednog zubnog tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;

2) u parodontologiji i oralnoj medicini: jednog doktora stomatologije specijalistu i jednu stomatološku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 140.000 odraslih stanovnika;

3) u bolesti zuba sa endodoncijom: jednog doktora stomatologije specijalistu i jednu stomatološku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 80.000 odraslih stanovnika;

4) u oralnoj hirurgiji: jednog doktora stomatologije specijalistu i jednu stomatološku sestru-tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 100.000 stanovnika;

5) u radiološkoj dijagnostici: jednog radiološkog tehničara na 50.000 stanovnika.

Član 6. **H**

Dom zdravlja može obavljati zdravstvenu delatnost u oblasti: interne medicine, pneumoftizilogije, oftalmologije, otorinolaringologije, psihijatrije, dermatovenerologije, medicine sporta i hemodijalize, ako u pogledu kadra ima, i to:

1) u internoj medicini: jednog doktora medicine specijalistu i dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 20.000 stanovnika;

2) u pneumoftizilogiji: jednog doktora medicine specijalistu i dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 40.000 stanovnika;

3) u oftalmologiji: jednog doktora medicine specijalistu i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 30.000 stanovnika;

4) u otorinolaringologiji: jednog doktora medicine specijalistu i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 30.000 stanovnika;

5) u psihijatriji: jednog doktora medicine specijalistu psihijatrije (neuropsihijatrije) i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 40.000 stanovnika, a na dva ovakva tima - i po jednog psihologa, socijalnog radnika i višeg radnog terapeuta;

6) u dermatovenerologiji jednog doktora medicine specijalistu iz dermatovenerologije i jednu medicinsku sestru - tehničara sa srednjom stručnom spremom na 40.000 stanovnika;

7) u medicini sporta: jednog doktora medicine specijalistu iz medicine sporta i jednu medicinsku sestru - tehničara na 100.000 stanovnika;

8) u službi za hemodijalizu: jedan doktor medicine ili doktor medicine specijalista interne medicine i četiri medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 3.400 dijaliza godišnje i jedan tehničar - elektroničar sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 4.500 dijaliza godišnje;

9) u socijalnoj medicini sa informatikom: jednog doktora medicine specijalistu socijalne medicine, jednog informatičara i dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 100.000 stanovnika.

Član 7.

Dom zdravlja koji u svom sastavu ima stacionar i porodilište obezbeđuje:

1) u stacionaru: jednog doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine i sedam medicinskih sestara - tehničara sa srednjom školskom spremom;

2) u porodilištu: jednog doktora medicine specijalistu iz ginekologije i akušerstva i sedam ginekološko-akušerskih sestara.

2. Apoteka

Član 8.

(1) Apoteka se može osnovati i obavljati farmaceutsku zdravstvenu delatnost ako ima najmanje dva diplomirana farmaceuta i jednog farmaceutskog tehničara sa srednjom školskom spremom.

(2) Organizaciona jedinica zdravstvene ustanove koja obavlja delatnost apoteke može obavljati delatnost ako ima jednog diplomiranog farmaceuta i jednog farmaceutskog tehničara - na 10.000 stanovnika.

(3) Ogranak apoteke iz stava 1. ovog člana može obavljati delatnost ako ima jednog diplomiranog farmaceuta i jednog farmaceutskog tehničara sa srednjom školskom spremom.

(4) Jedinica za izdavanje gotovih lekova može obavljati delatnost ako ima jednog diplomiranog farmaceuta.

Član 9.

Apoteka, odnosno druga zdravstvena ustanova koja organizuje galensku laboratoriju i jedinicu za farmakoinformatiku, kao posebne organizacione jedinice, pored zdravstvenih radnika iz člana 8. ovog pravilnika, ima i:

- 1) u galenskoj laboratoriji: jednog diplomiranog farmaceuta specijalistu iz farmaceutske tehnologije i dva farmaceutska tehničara sa srednjom školskom spremom;
- 2) u jedinici za farmakoinformatiku: jednog diplomiranog farmaceuta specijalistu iz farmakoinformatike na 150.000 stanovnika.

3. Zavod

Član 10. H

(1) Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: šest doktora opšte medicine, odnosno specijalista opšte medicine i šest medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom; dva doktora medicine specijaliste ginekologije i akušerstva i dve ginekološko-akušerske sestre sa višom ili srednjom školskom spremom; jednog doktora stomatologije i jednu stomatološku sestru - tehničara; jednog diplomiranog farmaceuta - medicinskog biohemičara ili diplomiranog farmaceuta specijalistu medicinske biohemije ili doktora medicine specijalistu kliničke biohemije i dva laboratorijska tehničara sa srednjom školskom spremom; jednog doktora medicine specijalistu iz radiologije i jednog radiološkog tehničara.

(2) Ukoliko zavod iz stava 1. ovog člana ima organizovano obavljanje specijalističko-konsultativne delatnosti, obezbeđuje po jednog doktora medicine odgovarajuće specijalnosti i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, u svakoj oblasti.

(3) Zavod iz stava 1. ovog člana koji u svom sastavu ima i stacionar obezbeđuje jednog specijalistu odgovarajuće grane medicine i sedam medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(4) U zavodu za obavljanje farmaceutske zdravstvene delatnosti obezbeđuje se jedan diplomirani farmaceut.

Član 11.

(1) Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: pet doktora medicine specijaliste medicine rada i pet medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(2) Ako zavod iz stava 1. ovog člana obavlja i preventivnu i kurativnu zdravstvenu delatnost iz oblasti opšte medicine, stomatologije i ginekologije, obezbeđuje se jedan doktor medicine, jedan doktor stomatologije, jedan doktor medicine specijalista ginekologije i akušerstva i jedna medicinska sestra - tehničar sa višom odnosno srednjom školskom spremom, u svakoj oblasti.

(3) Ako zavod iz stava 1. ovog člana ima organizovano obavljanje specijalističko - konsultativne delatnosti, obezbeđuje po jednog doktora medicine odgovarajuće specijalnosti i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom u svakoj oblasti, kao i jednog psihologa i socijalnog radnika.

(4) U zavodu za obavljanje farmaceutske zdravstvene delatnosti obezbeđuje se jedan diplomirani farmaceut.

Član 12. H

(1) Zavod za hitnu medicinsku pomoć može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: jednog doktora medicine i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i jednog vozača na 6.000 stanovnika, a na dva ovakva tima - još jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(2) Zavod iz stava 1. ovog člana za obavljanje sanitetskog prevoza obezbeđuje još po jednog vozača na svakih 15.000 stanovnika.

(3) U zavodu za obavljanje farmaceutske zdravstvene delatnosti obezbeđuje se jedan diplomirani farmaceut.

Član 13.

(1) Zavod za gerontologiju može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: pet doktora medicine i devet medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i dva zdravstvena radnika - fizioterapeuta sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(2) U zavodu za obavljanje farmaceutske zdravstvene delatnosti obezbeđuje se jedan diplomirani farmaceut.

Član 14.

(1) Zavod za stomatologiju može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: pet doktora stomatologije i pet stomatoloških sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(2) Ukoliko zavod iz stava 1. ovog člana ima organizovano obavljanje specijalističko-konsultativne delatnosti, obezbeđuje jednog doktora stomatologije odgovarajuće specijalnosti i jednu stomatološku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, u svakoj oblasti.

(3) U zavodu za obavljanje farmaceutske zdravstvene delatnosti obezbeđuje se jedan diplomirani farmaceut.

Član 15. H

(1) Zavod za plućne bolesti i tuberkulozu može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: pet doktora medicine specijaliste interne medicine ili pneumoftziologije i pet

medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom; jednog doktora medicine specijalistu mikrobiologije i jednog laboratorijskog tehničara sa srednjom školskom spremom; jednog doktora medicine specijalistu iz radiologije i jednog radiološkog tehničara.

(2) U zavodu za obavljanje farmaceutske zdravstvene delatnosti obezbeđuje se jedan diplomirani farmaceut.

(3) Zavod iz 1. ovog člana obavljanje laboratorijske delatnosti može obezbediti i preko druge odgovarajuće zdravstvene ustanove.

Član 16.

(1) Zavod za kožne i venerične bolesti može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje: pet doktora medicine specijaliste dermatovenerologije i pet medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom; jednog doktora medicine specijalistu mikrobiologije i jednog laboratorijskog tehničara sa srednjom školskom spremom.

(2) U zavodu za obavljanje farmaceutske zdravstvene delatnosti obezbeđuje se jedan diplomirani farmaceut.

(3) Zavod iz stava 1. ovog člana obavljanje laboratorijske delatnosti može obezbediti i preko druge odgovarajuće zdravstvene ustanove.

Član 17.

(1) Od ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenoj ustanovi na primarnom nivou zdravstvene delatnosti do 15% su radnici za obavljanje nemedicinskih poslova (pravni, ekonomsko-finansijski, tehnički i drugi slični poslovi).

(2) Za obavljanje pravnih i ekonomsko-finansijskih poslova obezbeđuje se jedan nemedicinski radnik na sedam zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika sa visokom školskom spremom.

(3) Za obavljanje tehničkih i pomoćnih poslova obezbeđuje se jedan nemedicinski radnik na tri zdravstvena radnika i zdravstvena saradnika sa visokom školskom spremom, ne uključujući vozače u hitnoj medicinskoj pomoći.

B. Zdravstvene ustanove na sekundarnom nivou

1. Bolnica

a. Opšta bolnica

Član 18. H

(1) Opšta bolnica može se osnovati i obavljati specijalističko-konsultativnu i stacionarnu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje:

1) u internoj medicini, pedijatriji, opštoj hirurgiji i ginekologiji i akušerstvu: dva doktora medicine specijaliste iz odgovarajuće grane medicine i četiri medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, u svakoj oblasti;

2) u anesteziologiji sa reanimatologijom: jednog doktora medicine specijalistu i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom;

3) u kliničko-biohemijskoj dijagnostici: jednog diplomiranog farmaceuta - medicinskog biohemičara ili diplomiranog farmaceuta specijalistu medicinske biohemije ili doktora medicine specijalistu kliničke biohemije i dva laboratorijska tehničara sa srednjom školskom spremom;

4) u radiološkoj dijagnostici: jednog doktora medicine specijalistu i dva radiološka tehničara;

5) u transfuziji krvi, patološkoj anatomiji i fizikalnoj medicini i rehabilitaciji: jednog doktora medicine specijalistu iz odgovarajuće grane medicine i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom, u svakoj oblasti;

6) u farmaceutskoj zdravstvenoj delatnosti preko bolničke apoteke: jednog diplomiranog farmaceuta.

(2) Za obavljanje sanitetskog prevoza opšta bolnica mora imati najmanje tri vozača.

(3) Delatnost iz oblasti transfuziologije i patološke anatomije, kao i sanitetski prevoz, opšta bolnica može obezbediti preko druge zdravstvene ustanove.

(4) Opšta bolnica može obavljati delatnost ako ima najmanje 20 postelja.

Član 19. H

(1) Opšta bolnica za obavljanje specijalističko-konsultativne i stacionarne delatnosti ima na 100 bolničkih postelja (za osnovni i poluintenzivni nivo lečenja i nege) u odgovarajućoj oblasti medicine u pogledu kadra:

1) u internoj medicini, neurologiji, infektivnim bolestima - 18 doktora medicine i 58 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 50;

2) u pneumoftizilogiji - 15 doktora medicine i 50 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 43;

3) u dermatovenerologiji - 15 doktora medicine i 50 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 38;

4) u pedijatriji - 20 doktora medicine i 70 pedijatrijskih sestara i medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 60;

5) u psihijatriji - 15 doktora medicine i 50 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 38;

- 6) u hirurgiji i urologiji - 20 doktora medicine i 80 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 50, a 30 na ostalim stručnim poslovima uključujući i operacione sale, ambulante, kabinete i drugo;
- 7) u ortopediji sa traumatologijom - 18 doktora medicine i 80 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 50, a 30 na ostalim stručnim poslovima uključujući i operacione sale, ambulante, kabinete i drugo;
- 8) u otorinolaringologiji i oftalmologiji - 18 doktora medicine i 70 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 50, a 20 na ostalim stručnim poslovima uključujući i operacione sale, ambulante, kabinete i drugo;
- 9) u ginekologiji i akušerstvu - 18 doktora medicine i 70 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 50, a 20 na ostalim stručnim poslovima uključujući i operacione sale, ambulante, kabinete i drugo;
- 10) u odeljenju za novorođenu decu - deset doktora medicine i 60 pedijatrijskih sestara i medicinskih sestara-tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
- 11) u odeljenju za produženo lečenje i negu - osam doktora medicine i 50 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
- 12) opšta bolnica sa najmanje 300 postelja, u odeljenju za prijem i zbrinjavanje hitnih stanja, u pogledu kadra ima jednog doktora medicine specijalistu, dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i po jednog laboratorijskog tehničara i radiološkog tehničara - u svakoj smeni.
- (2) U okviru predviđenog broja doktora medicine iz stava 1. ovog člana, najmanje 80% su specijalisti odgovarajuće grane medicine. Od predviđenog broja zdravstvenih radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom do 20% su zdravstveni radnici sa višom školskom spremom.
- (3) Za obavljanje manje složenih poslova zdravstvene nege, umesto medicinskih sestara - tehničara, opšta bolnica može angažovati pomoćne radnike (negovatelje).
- (4) Opšta bolnica ima u oblasti neurologije, pedijatrije i psihijatrije na svakih 100 bolničkih postelja dva zdravstvena saradnika, a u oblasti otorinolaringologije i oftalmologije tri zdravstvena saradnika.
- (5) U opštoj bolnici u sedištu upravnog okruga kojoj gravitira preko 200.000 stanovnika, odnosno u opštoj bolnici sa više od 400 postelja kojoj gravitira preko 200.000 stanovnika, u okviru ukupnog broja doktora medicine u hirurgiji, najviše po dva doktora medicine mogu biti specijalisti dečje, vaskularne i plastične i rekonstruktivne hirurgije, a u okviru otorinolaringologije jedan specijalista iz maksilofacijalne hirurgije.
- (6) Opšte bolnice u Boru, Čupriji, Subotici i Užicu koje obavljaju delatnost iz oblasti neurohirurgije, u okviru ukupnog broja doktora medicine u hirurgiji mogu imati do dva doktora medicine specijaliste neurohirurgije.
- (7) Opšta bolnica koja obavlja samo specijalističko-konsultativnu delatnost iz oblasti psihijatrije (neuropsihijatrije), ortopedije, urologije, oftalmologije, otorinolaringologije i dermatologije ima najmanje jednog doktora medicine specijalistu i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, u svakoj oblasti.

Član 20.

Opšta bolnica u odeljenju za intenzivno lečenje i negu ima na deset bolničkih postelja:

- a) za Nivo 2 intenzivnog lečenja i nege (uključujući i koronarnu jedinicu): četiri doktora medicine specijaliste i 20 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
- b) za Nivo 3 intenzivnog lečenja i nege: šest doktora medicine i 40 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

Član 21. **H**

Opšta bolnica u okviru specijalističko-konsultativne i stacionarne delatnosti za pružanje usluga ambulantnim i stacionarno lečenim pacijentima, u odnosu na broj bolničkih postelja i obima stručnih poslova, ima i:

- 1) u osnovnoj radiološkoj dijagnostici - jednog doktora medicine specijalistu radiologije i dva radiološka tehničara - na 70 bolničkih postelja, a na pet ovakvih timova - još jednog radiološkog tehničara.

Ako opšta bolnica u obavljanju radiološke delatnosti koristi kompjuterizovanu tomografiju (skener), odnosno magnetnu rezonancu, u svakoj od ovih oblasti ima i jednog doktora medicine specijalistu radiologije i dva radiološka tehničara - u svakoj smeni, a za rad u dve smene;

- 2) u kliničko-biohemijskoj i hematološkoj dijagnostici: jednog diplomiranog farmaceuta - medicinskog biohemičara ili diplomiranog farmaceuta specijalistu medicinske biohemije ili doktora medicine specijalistu kliničke biohemije, šest laboratorijskih tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i jednog pomoćnog radnika na obim posla do 120.000 analiza godišnje;

- 3) u mikrobiološkoj dijagnostici - jednog doktora medicine specijalistu mikrobiologije i dva laboratorijska tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom - na 300 bolesničkih postelja, a na dva ovakva tima - i jednog pomoćnog radnika;

- 4) u patologiji, patohistologiji i citologiji - jednog doktora medicine specijalistu patologije i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 150 bolesničkih postelja, a na četiri ovakva tima - i jednog pomoćnog radnika;
- 5) u anesteziologiji sa reanimatologijom - jednog doktora medicine specijalistu anesteziologije sa reanimatologijom i dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 16 hirurških postelja, odnosno po jednog anesteziologa za svaku operacionu salu, anesteziološku ambulantu, ambulantu za bol i jednog anesteziologa u odeljenju za intenzivno lečenje i negu (bazni monitoring);
- 6) u transfuziologiji - jednog doktora medicine specijalistu transfuziologije i tri medicinske sestre - tehničari na 200 bolesničkih postelja, a na dva tima - i jednog pomoćnog radnika.
Transfuziološka služba opšte bolnice koja obavlja i prikupljanje krvi na terenu, na svakih 1.500 uzetih jedinica krvi ima još jedan tim iz prethodnog stava;
- 7) u nuklearnoj medicini - jednog doktora medicine specijalistu nuklearne medicine i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 300 bolesničkih postelja;
- 8) u fizikalnoj medicini i rehabilitaciji - jednog doktora medicine specijalistu fizikalne medicine i pet fizioterapeuta sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 150 bolesničkih postelja;
- 9) u farmaceutskoj zdravstvenoj delatnosti preko bolničke apoteke - jednog diplomiranog farmaceuta i jednog farmaceutskog tehničara na 200 bolničkih postelja, a na dva ovakva tima - i jednog pomoćnog radnika.
Ako bolnička apoteka ima galensku laboratoriju za obavljanje ovih poslova, potreban je najmanje jedan diplomirani farmaceut specijalista farmaceutske tehnologije i dva farmaceutska tehničara;
- 10) u službi kliničke farmakologije - jednog doktora medicine specijalistu kliničke farmakologije na 400 bolničkih postelja;
- 11) u službi socijalne medicine, informatike i statistike - jednog doktora medicine specijalistu i tri zdravstvena radnika i zdravstvena saradnika sa visokom, višom odnosno srednjom školskom spremom na 400 bolničkih postelja;
- 12) za poslove pripreme dijeta za pacijente i kontrolu namirnica - jednog zdravstvenog radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom - dijetetičara na 300 bolničkih postelja.

Član 22. H

(1) Opšta bolnica ima na sledećim poslovima:

1) hemodijalize: jedan doktor medicine specijalista interne medicine i četiri medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 3.400 dijaliza godišnje i jedan tehničar - elektroničar sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 4.500 dijaliza godišnje.

Opšta bolnica koja obavlja poslove hemodijalize u pedijatriji ima jednog doktora medicine specijalistu pedijatrije i četiri medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 2.000 dijaliza godišnje i jednog tehničara - elektroničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 4.500 dijaliza godišnje;

2) peritonealne dijalize - jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na pet bolesnika - u smeni.

(2) Za dijagnostiku i lečenje u okviru dnevne bolnice, opšta bolnica u određenoj oblasti ima:

- 1) u dnevnoj bolnici iz interne medicine i hirurgije - jednog doktora medicine specijalistu i dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na deset bolesnika - u smeni;
- 2) u dnevnoj bolnici iz psihijatrije i zaštite mentalnog zdravlja - jednog doktora medicine specijalistu psihijatrije (neuropsihijatrije) i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 15 bolesnika u smeni, a na dva tima - i po jednog psihologa, socijalnog radnika i višeg radnog terapeuta.

b. Specijalna bolnica

Član 23.

(1) Specijalna bolnica se osniva i obavlja specijalističko-konsultativnu i stacionarnu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje:

- 1) u internističkoj oblasti - dva doktora medicine specijaliste iz odgovarajuće grane medicine i četiri medicinske sestre - tehničara sa srednjom školskom spremom;
 - 2) u hirurškoj oblasti - dva doktora medicine specijaliste iz odgovarajuće grane medicine i četiri medicinske sestre - tehničara sa srednjom školskom spremom, jednog doktora medicine specijalistu anesteziologije sa reanimatologijom i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
 - 3) u kliničko-biohemijskoj dijagnostici: jednog diplomiranog farmaceuta - medicinskog biohemičara ili specijalistu iz medicinske, odnosno kliničke biohemije i dva laboratorijska tehničara sa srednjom školskom spremom;
 - 4) u radiološkoj dijagnostici: jednog doktora medicine specijalistu radiologije i dva viša radiološka tehničara;
 - 5) u transfuziji krvi, patološkoj anatomiji i fizikalnoj medicini i rehabilitaciji: jednog doktora medicine specijalistu iz odgovarajuće grane medicine i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom, u svakoj oblasti;
 - 6) u farmaceutskoj zdravstvenoj delatnosti preko bolničke apoteke: jednog diplomiranog farmaceuta.
- (2) Za obavljanje sanitetskog prevoza specijalna bolnica mora imati najmanje tri vozača.

(3) Delatnost iz oblasti transfuziologije i patološke anatomije, kao i sanitetski prevoz, specijalna bolnica može obezbediti preko druge zdravstvene ustanove.

(4) Specijalna bolnica može obavljati delatnost ako ima najmanje deset bolničkih postelja.

Član 24. H

(1) Specijalna bolnica za lečenje akutnih bolesti za obavljanje specijalističko-konsultativne i stacionarne delatnosti na 100 bolničkih postelja u odgovarajućoj oblasti medicine za koju je osnovana ima kadar koji je propisan za odgovarajuću delatnost opšte bolnice u čl. 19. i 20. ovog pravilnika.

(2) Specijalna bolnica za lečenje hroničnih bolesti u oblasti za koju je osnovana može obavljati specijalističko-konsultativnu i stacionarnu delatnost ako na 100 bolničkih postelja ima pet doktora medicine i 20 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, a tri zdravstvena saradnika sa visokom odnosno višom školskom spremom na 200 bolničkih postelja.

(3) U okviru predviđenog broja doktora medicine iz st. 1. i 2. ovog člana, najmanje 80% su specijalisti odgovarajuće grane medicine. Od predviđenog broja zdravstvenih radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom do 15% su zdravstveni radnici sa višom školskom spremom.

(4) Za obavljanje manje složenih poslova zdravstvene nege umesto medicinskih sestara - tehničara, specijalna bolnica može angažovati pomoćne radnike (negovatelje).

(5) Za obavljanje laboratorijske, radiološke i druge dijagnostike i terapije specijalna bolnica iz st. 1. i 2. ovog člana obezbeđuje kadar propisan u čl. 21. i 22. ovog pravilnika.

(6) Delatnost iz oblasti transfuziologije i patološke anatomije, kao i sanitetski prevoz, specijalna bolnica može obezbediti preko druge zdravstvene ustanove.

Član 25.

(1) Specijalna bolnica za rehabilitaciju za obavljanje specijalističko-konsultativne i stacionarne delatnosti na svakih 100 bolničkih postelja ima:

1) u odeljenju za nepokretne bolesnike - pet doktora medicine (od čega četiri specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije i jednog doktora medicine specijalistu internističke grane medicine), 75 zdravstvenih radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom (50 na poslovima nege, 23 fizioterapeuta i dva viša radna terapeuta) i dva zdravstvena saradnika sa visokom odnosno višom školskom spremom;

2) u odeljenju za polupokretne bolesnike - pet doktora medicine (od čega četiri specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije i jednog doktora medicine specijalistu internističke grane medicine), 55 zdravstvenih radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom (30 na poslovima nege, 20 fizioterapeuta i pet viših radnih terapeuta) i dva zdravstvena saradnika sa visokom odnosno višom školskom spremom;

3) u odeljenju za pokretne bolesnike - tri doktora medicine specijaliste fizikalne medicine i rehabilitacije, 38 zdravstvenih radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom (15 na poslovima nege, 20 fizioterapeuta i tri viša radna terapeuta) i dva zdravstvena saradnika sa visokom odnosno višom školskom spremom.

(2) Za obavljanje laboratorijske, radiološke i druge dijagnostike i terapije specijalna bolnica obezbeđuje kadar propisan u čl. 21. i 22. ovog pravilnika.

(3) Delatnost iz oblasti transfuziologije i patološke anatomije, kao i sanitetski prevoz, specijalna bolnica može obezbediti preko druge zdravstvene ustanove.

V. Zdravstvene ustanove na tercijarnom nivou

1. Klinika

Član 26. H

(1) Klinika se osniva i obavlja visokospecijalizovanu specijalističko-konsultativnu i stacionarnu zdravstvenu delatnost iz određene grane medicine odnosno stomatologije ako u pogledu kadra ima najmanje:

1) u internističkoj oblasti i rehabilitaciji - osam doktora medicine specijaliste iz odgovarajuće grane medicine i 20 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;

2) u hirurškoj oblasti - osam doktora medicine specijaliste iz odgovarajuće grane medicine i 20 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, dva doktora medicine specijaliste anesteziologije sa reanimatologijom i četiri zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom;

3) u stomatološkoj oblasti - osam doktora stomatologije specijaliste iz odgovarajuće grane stomatologije i 20 stomatoloških sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, dva doktora medicine specijaliste anesteziologije sa reanimatologijom i četiri zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom;

4) u kliničko-biohemijskoj dijagnostici: jednog diplomiranog farmaceuta - medicinskog biohemičara ili diplomiranog farmaceuta specijalistu medicinske biohemije ili doktora medicine specijalistu kliničke biohemije i dva laboratorijska tehničara sa srednjom školskom spremom;

5) u radiološkoj dijagnostici: jednog doktora medicine specijalistu radiologije i dva viša radiološka tehničara;

6) u transfuziji krvi, patološkoj anatomiji i fizikalnoj medicini i rehabilitaciji: jednog doktora medicine specijalistu iz odgovarajuće grane medicine i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom, u svakoj oblasti;

7) u farmaceutskoj zdravstvenoj delatnosti preko bolničke apoteke: jednog diplomiranog farmaceuta.

- (2) Za obavljanje sanitetskog prevoza klinika mora imati najmanje tri vozača.
- (3) Delatnost iz oblasti transfuziologije i patološke anatomije, kao i sanitetski prevoz, klinika može obezbediti preko druge zdravstvene ustanove.
- (4) U okviru predviđenog broja doktora medicine iz stava 1. tač. 1)-3) ovog člana klinika mora imati najmanje dva zdravstvena radnika u nastavnom zvanju docenta, vanrednog ili redovnog profesora medicinskog fakulteta, odnosno stomatološkog fakulteta.
- (5) Klinika može obavljati delatnost ako ima najmanje 25 bolničkih postelja.

Član 27. H

(1) Klinika za obavljanje visokospecijalizovane i specijalističko-konsultativne i stacionarne delatnosti na 100 bolničkih postelja u odgovarajućoj oblasti medicine za koju je osnovana ima kadar koji je propisan za odgovarajuću delatnost opšte bolnice u čl. 19. i 20. ovog pravilnika, a u oblasti rehabilitacije za delatnost specijalne bolnice u članu 25. ovog pravilnika, uvećan za 25%.

(2) Klinika u kojoj se u okviru visokospecijalizovanih delatnosti radiologije i onkologije, pružaju i usluge radioterapije, za obavljanje specijalističko-konsultativne i stacionarne delatnosti ima, na 100 bolničkih postelja (za osnovni i poluintenzivni nivo lečenja i nege), 12 doktora medicine i 80 medicinskih sestara - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, od čega na nezi bolesnika 60, a 20 na ostalim stručnim poslovima uključujući i dnevnu bolnicu, ambulante, kabinete i drugo.

(3) U dnevnoj bolnici službe za radioterapiju po svakom aparatu koji se koristi u radioterapiji obezbeđuje se sledeći kadar u svakoj smeni:

1) aparat za supervoltažnu radioterapiju (linearni akcelerator, kobalt aparat) - jednog doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine, tri radiološka tehničara i jednog medicinskog fizičara;

2) sala za brahiterapiju: aparat za brahiterapiju - jednog doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine, jednog radiološkog tehničara i jednog medicinskog fizičara, kao i još jednog radiološkog tehničara za rad na rendgen aparatu u sali;

3) aparat za ortovoltaznu radioterapiju - jednog doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine i jednog radiološkog tehničara;

4) simulator zračenja - jednog doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine i dva radiološka tehničara;

5) kompjuterizovana tomografija (skener) simulator - jednog doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine i dva radiološka tehničara;

6) stanica za planiranje transkutane radioterapije i brahiterapije - doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine sa polovinom radnog vremena i jednog radiološkog tehničara za rad u modelarskoj sobi;

7) aparat za zračenje krvi - doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine sa polovinom radnog vremena i jednog radiološkog tehničara.

(4) Za potrebe održavanja aparata u službi za radioterapiju - jednog inženjera odnosno informatičara na svaka dva aparata za supervoltažnu radioterapiju, odnosno aparata za brahiterapiju.

(5) Od ukupnog broja zdravstvenih radnika sa visokom školskom spremom najmanje 50% su doktori medicine odnosno stomatologije sa odgovarajućom užom specijalizacijom.

(6) Za obavljanje laboratorijske, radiološke i druge dijagnostike i terapije klinika obezbeđuje kadar propisan u čl. 21. i 22. ovog pravilnika.

(7) Delatnost iz oblasti transfuziologije i patološke anatomije, kao i sanitetski prevoz, klinika može obezbediti preko druge zdravstvene ustanove.

2. Institut

Član 28.

Institut se može osnovati i obavljati visokospecijalizovanu specijalističko-konsultativnu i stacionarnu delatnost ili samo visokospecijalizovanu specijalističko-konsultativnu zdravstvenu delatnost iz jedne ili više grana medicine ili stomatologije ako ispunjava uslove u pogledu kadra i bolničkih postelja propisane za kliniku u čl. 26. i 27. ovog pravilnika i uslove koji su propisani zakonom kojim se uređuje oblast naučnoistraživačke delatnosti.

3. Kliničko-bolnički centar

Član 29.

Kliničko-bolnički centar može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u svakoj oblasti za koju obavlja zdravstvenu delatnost ispunjava uslove propisane u čl. 18-22. ovog pravilnika, a u organizacionim jedinicama koje obavljaju visokospecijalizovanu specijalističko-konsultativnu i stacionarnu zdravstvenu delatnost iz jedne ili više grana medicine ako ispunjava uslove propisane u čl. 26. i 27. ovog pravilnika.

4. Klinički centar

Član 30.

Klinički centar može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako iz više grana medicine odnosno oblasti za koju obavlja stacionarnu zdravstvenu delatnost ima obezbeđen kadar propisan za kliniku u čl. 26. i 27. ovog pravilnika.

Član 31. H

Za obavljanje pravnih, ekonomsko finansijskih, tehničkih i drugih sličnih poslova u zdravstvenim ustanovama koje obavljaju stacionarnu zdravstvenu delatnost, na 100 postelja obezbeđuje se sledeći kadar:

Zdravstvena ustanova za:	administrativni radnici	tehnički i pomoćni radnici
1) kratkotrajnu hospitalizaciju	7	32
2) dugotrajnu hospitalizaciju		
a) psihijatrijskih bolesnika	5	25
b) obolelih od TBC, nespecifičnih oboljenja pluća i drugih hroničnih oboljenja i stanja	5	25
3) rehabilitaciju u specijalizovanim bolničkim ustanovama	5	25

G. Zdravstvena delatnost koja se obavlja na više nivoa

1. Zavod za javno zdravlje

Član 32. H

(1) Zavod za javno zdravlje može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako, u odnosu na ukupan broj stanovnika na teritoriji za koju je osnovan, ima 29 zaposlenih na 100.000 stanovnika, odnosno 22 zaposlena na 100.000 stanovnika u gradu Beogradu.

(2) Ukupan broj zaposlenih iz stava 1. ovog člana raspoređuje se za obavljanje poslova:

- 1) promocije zdravlja - jedan doktor medicine specijalista socijalne medicine, jedan zdravstveni saradnik sa visokom školskom spremom i jedan zdravstveni radnik sa višom školskom spremom;
- 2) analize, planiranja i organizacije zdravstvene zaštite i informatike sa biostatistikom u zdravstvu - jedan doktor medicine specijalista odgovarajuće grane medicine, jedan zdravstveni saradnik sa visokom školskom spremom i tri zdravstvena radnika ili zdravstvena saradnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
- 3) kontrole i prevencije bolesti - dva doktora medicine specijalista odgovarajuće grane medicine i tri zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom;
- 4) higijene i humane ekologije - jedan doktor medicine specijalista odgovarajuće grane medicine, jedan zdravstveni saradnik sa visokom školskom spremom, četiri zdravstvena radnika odnosno saradnika sa višom, odnosno srednjom školskom spremom i jedan pomoćni radnik;
- 5) mikrobiologije - dva doktora medicine specijalista odgovarajuće grane medicine, četiri zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom i jedan pomoćni radnik.

(3) Za obavljanje pravnih, ekonomsko-finansijskih, tehničkih i drugih sličnih poslova, zavod ima 15% zaposlenih od ukupnog broja zaposlenih.

(4) Zavod za javno zdravlje osnovan za teritoriju Republike ima 32 zaposlena na 1.000.000 stanovnika za obavljanje poslova iz stava 2. ovog člana.

2. Zavod za transfuziju krvi

Član 33.

(1) Zavod za transfuziju krvi može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje pet doktora medicine specijaliste transfuziologije i deset zdravstvenih radnika sa višom školskom spremom, a za laboratorijsku dijagnostiku najmanje jednog diplomiranog farmaceuta - specijalistu medicinske biohemije i dva laboratorijska tehničara sa višom, odnosno srednjom školskom spremom.

(2) Zavod za obavljanje poslova prikupljanja krvi na terenu ima i najmanje pet vozača.

(3) Na 1500 jedinica uzete i obrađene krvi Zavod obezbeđuje jedan tim kojeg čini jedan doktor medicine specijalista transfuziologije, dve medicinske sestre - tehničara i jedan vozač.

(4) Za obavljanje pravnih, ekonomsko finansijskih, tehničkih i drugih sličnih poslova, izuzev poslova vozača, Zavod ima 15% zaposlenih od ukupnog broja zaposlenih.

3. Zavod za medicinu rada

Član 34. H

(1) Zavod za medicinu rada može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje jednog doktora medicine specijalistu medicine rada, dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 60.000 zaposlenih i jednog zdravstvenog saradnika sa visokom školskom spremom na 90.000 zaposlenih.

(2) Za obavljanje delatnosti u oblasti toksikologije Zavod mora imati i jednog diplomiranog farmaceuta, specijalistu toksikološke hemije i dva hemijska tehničara na 2.000 toksikoloških analiza godišnje.

(3) Za obavljanje stacionarne zdravstvene delatnosti Zavod mora ispunjavati uslove u pogledu kadra propisane u [članu 19.](#) tačka 1) i [članu 21.](#) tač. 1) i 2) ovog pravilnika.

(4) Za obavljanje pravnih, ekonomsko-finansijskih, tehničkih i drugih sličnih poslova, izuzev poslova vozača, Zavod ima 15% zaposlenih od ukupnog broja zaposlenih.

4. Zavod za sudsku medicinu

Član 35.

(1) Zavod za sudsku medicinu može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje pet doktora medicine specijaliste sudske medicine i jednog zdravstvenog saradnika sa visokom školskom spremom i pet pomoćnih radnika za obavljanje obdukcije, a za rad u toksikološkoj laboratoriji jednog zdravstvenog saradnika sa visokom školskom spremom i dva laboratorijska tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(2) Za rad u sudske-medicinskoj laboratoriji Zavod ima jednog doktora medicine specijalistu mikrobiologije ili doktora sa užom specijalizacijom iz imunologije i dva laboratorijska tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(3) Zavod u odnosu na ukupan broj stanovnika na teritoriji za koju je osnovan obezbeđuje jednog doktora medicine specijalistu sudske medicine na 250.000 stanovnika.

(4) Za obavljanje pravnih, ekonomsko-finansijskih, tehničkih i drugih sličnih poslova, Zavod ima 15% zaposlenih od ukupnog broja zaposlenih.

5. Zavod za imunologiju, virusologiju i serume

Član 36.

(1) Zavod za imunologiju, virusologiju i serume može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje dva doktora medicine specijaliste mikrobiologije, dva doktora medicine sa užom specijalizacijom iz imunologije i dva zdravstvena saradnika sa visokom školskom spremom i šest laboratorijskih tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom za obavljanje poslova laboratorijske dijagnostike.

(2) Za obavljanje poslova proizvodnje seruma, vakcina i drugih imunoloških preparata potreban kadar obezbeđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast lekova i medicinskih sredstava i propisima donetim za sprovođenje tog zakona.

6. Zavod za antirabičnu zaštitu

Član 37.

(1) Zavod za antirabičnu zaštitu može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako za poslove prevencije i ranog otkrivanja besnila u pogledu kadra ima najmanje jednog doktora medicine specijalistu epidemiologije i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom, a za poslove laboratorijske dijagnostike jednog doktora medicine specijalistu mikrobiologije ili užeg specijalistu iz oblasti imunologije i dva laboratorijska tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(2) Za obavljanje poslova proizvodnje seruma i drugih imunoloških preparata potreban kadar obezbeđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast lekova i medicinskih sredstava i propisima donetim za sprovođenje tog zakona.

7. Zavod za psihofiziološke poremećaje i govornu patologiju

Član 38.

(1) Zavod za psihofiziološke poremećaje i govornu patologiju može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje jednog doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine i pet zdravstvenih saradnika sa visokom školskom spremom.

(2) Zavod u odnosu na ukupan broj stanovnika na teritoriji za koju je osnovan obezbeđuje jednog zdravstvenog saradnika sa visokom školskom spremom na 3.000 dece predškolskog uzrasta.

(3) Zavod obezbeđuje jednog doktora medicine specijalistu fizikalne medicine i rehabilitacije i dva zdravstvena radnika sa višom školskom spremom na 300.000 stanovnika.

(4) Zavod obezbeđuje jednog doktora medicine specijalistu pedijatrije i dva zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom na 30.000 dece predškolskog uzrasta.

(5) Za obavljanje pravnih, ekonomsko-finansijskih, tehničkih i drugih sličnih poslova, Zavod obezbeđuje 15% zaposlenih od ukupnog broja zaposlenih.

8. Zavod za biocide i medicinsku ekologiju

Član 39.

(1) Zavod za biocide i medicinsku ekologiju može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako u pogledu kadra ima najmanje dva doktora medicine specijaliste epidemiologije ili higijene i četiri zdravstvena radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom.

(2) Za obavljanje pravnih, ekonomsko-finansijskih, tehničkih i drugih sličnih poslova, izuzev poslova vozača, Zavod ima 15% zaposlenih od ukupnog broja zaposlenih.

2) Privatna praksa

Član 40. H

Privatna praksa može se osnovati i obavljati određene poslove zdravstvene delatnosti ako u pogledu kadra ima:

1) u ordinaciji lekara - jednog doktora medicine; u ordinaciji stomatologa - jednog doktora stomatologije; u specijalističkoj ordinaciji - jednog doktora medicine, odnosno doktora stomatologije specijalistu odgovarajuće grane medicine odnosno stomatologije, a u specijalističkoj ordinaciji iz hirurških grana medicine, odnosno stomatologije i jednog zdravstvenog radnika sa višom odnosno srednjom školskom spremom;

2) u poliklinici - tri doktora medicine, odnosno doktora stomatologije različitih specijalnosti i dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;

3) u laboratoriji: za medicinsku odnosno kliničku biohemiju - jednog diplomiranog farmaceuta - medicinskog biohemičara ili diplomiranog farmaceuta specijalistu medicinske biohemije ili doktora medicine specijalistu kliničke biohemije i dva laboratorijska tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom; za mikrobiologiju i patohistologiju: jednog doktora medicine specijalistu odgovarajuće grane medicine i jednog laboratorijskog tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom;

4) u apoteci - jednog diplomiranog farmaceuta;

5) u ambulanti: za zdravstvenu negu - jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, a za rehabilitaciju - jednog fizioterapeuta sa višom školskom spremom;

6) u laboratoriji za zubnu tehniku: jednog zubnog tehničara sa višom, odnosno srednjom školskom spremom.

Član 41.

(1) U privatnoj praksi mora biti obezbeđen štambilj zdravstvenim radnicima sa visokom školskom spremom koji obavljaju poslove zdravstvene delatnosti.

(2) Štambilj je pravougaonog oblika, po ivicama uokviren linijom, dimenzija 15x50 mm i sadrži sledeće podatke pisane u ravnim redovima, i to:

1) doktor medicine ili doktor stomatologije;

2) ime i prezime;

3) specijalnost;

4) broj rešenja o upisu privatne prakse u registar kod nadležnog organa.

Član 42.

Ustanove socijalne zaštite, zavodi za izvršavanje zavodskih sankcija kao i druga pravna lica za koje je posebnim zakonom predviđeno da obavljaju i određene poslove iz zdravstvene delatnosti mogu obavljati zdravstvenu delatnost ako ispunjavaju uslove za određenu vrstu zdravstvene ustanove, odnosno uslove za određenu vrstu privatne prakse, u skladu sa zakonom.

III. USLOVI U POGLEDU OPREME

Član 43.

(1) Zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost ako ima odgovarajuću opremu utvrđenu u [Listi opreme za obavljanje zdravstvene delatnosti](#) koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

(2) Opremu iz stava 1. ovog člana predviđenu za intervencije, reanimaciju, dijagnostiku, ultrazvučnu dijagnostiku, operacionu salu i intenzivnu negu, zdravstvena ustanova može obezbeđivati za više oblasti zdravstvene zaštite zajedno, a za zubnotehničku laboratoriju, laboratorijsku dijagnostiku i radiološku dijagnostiku za zdravstvenu ustanovu u celini.

IV. USLOVI U POGLEDU PROSTORIJA

Član 44.

Zdravstvena delatnost u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi može se obavljati u građevinskom objektu u kome su obezbeđeni sledeći opšti uslovi:

1) da su građeni od materijala koji ne sme štetno da utiče na zdravlje ljudi i koji obezbeđuju zvučnu, termo i hidro izolaciju;

2) da su priključeni na električnu i telefonsku mrežu;

3) da su obezbeđeni vodovod, kanalizacija i grejanje;

4) da imaju posebne prostorije za ostavu čistog i prljavog rublja;

5) da u radnim prostorijama, bolesničkim sobama i sanitarnim čvorovima postoji tekuća hladna i topla voda;

6) da imaju sanitarni čvor sa predprostorom uz čekaonicu, a u bolnici na 10 postelja sanitarni čvor i tuš sa kadom;

7) da imaju prirodnu i veštačku osvetljenost, i to: u ordinaciji i laboratoriji 250 - 500 luksa, u čekaonici 100 luksa i u hodnicima 50 luksa;

8) da u svim prostorijama, u zavisnosti od namene bude obezbeđena temperatura od 18 - 25 stepeni Celzijusa;

9) da su podovi i zidovi izgrađeni od materijala koji se može lako održavati i dezinfikovati;

10) da svaka građevinsko-tehnička i funkcionalna celina u zdravstvenoj ustanovi ima sanitarni čvor za muškarce i žene (odvojeno za bolesnike i za osoblje) i posebne prostorije za ostavu opreme i sredstava za održavanje opšte higijene i za garderobu osoblja;

11) da prostorije u kojima zdravstvenu delatnost obavlja zdravstvena ustanova i privatna praksa, specijalistička ordinacija za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, specijalistička ordinacija za radiologiju, specijalistička ordinacija za hiper, odnosno hipobaričnu medicinu, laboratorija za virusološku i mikrobiološku dijagnostiku i poliklinika imaju poseban, odnosno odvojen ulaz od ulaza u stambene i poslovne prostorije;

12) da prostorije za operacionu salu, porođajnu salu, hemodijalizu i intenzivnu negu imaju obezbeđenu klimatizaciju.

Član 45. H

Za obavljanje zdravstvenih delatnosti u zdravstvenoj ustanovi, odnosno privatnoj praksi, pojedine prostorije, u zavisnosti od namene treba da imaju sledeće površine:

1) ordinacija: 10 m²;

2) prostorije za intervencije i prostorije za endoskopiju: po 16 m²;

3) laboratorija: 40 m² (20 m² za biohemiju, 10 m² za hematologiju i 10 m² za urine);

4) prostorija za rendgenske preglede i snimanja: prema propisima o građevinsko-tehničkim uslovima za rad u prostoru sa jonizujućim zračenjem;

5) bolesnička soba: 5,5 m² po bolesničkoj postelji za odrasle; 3,5 m² po bolesničkoj postelji za decu do dve godine, za decu do šest godina 4 m²; a u intenzivnoj nezi i šok sobi 6,5 m² po postelji (razmak između postelja treba da iznosi 60 cm, u intenzivnoj nezi 100 cm, a udaljenost postelja od zida 20 cm u bolesničkim sobama i 60 cm u intenzivnoj nezi i šok sobi);

6) operaciona sala: 20 m²;

7) porođajna sala: 20 m²;

8) apoteka:

- **apoteka iz člana 8. ovog pravilnika: 45 m² (oficina 20 m², materijalka 8 m², laboratorija za magistralnu izradu lekova i za pranje posuđa 10 m² i garderoba sa sanitarnim čvorom 7 m²);**

- **ogranak apoteke iz člana 8. stav 3. ovog pravilnika i apoteka iz člana 40. stav 1 tačka 4) ovog pravilnika: 30 m² od čega oficina: 15 m², materijalka 4 m², laboratorija za magistralnu izradu lekova sa prostorom za pranje laboratorijskog posuđa 4 m² i sanitarni čvor sa garderobom 7 m²;**

9) specijalistička ordinacija za hiperbaričnu medicinu:

- jednomesna komora: zasebnu prostoriju za pripremu gasova i kiseonika - 20 m²; prostoriju za komoru - 20 m²; čekaonicu sa administrativnim pultom i kartotekom - 15 m²; prostoriju za sterilizaciju - 6 m²; toalet muški - 2 m², toalet ženski - 2 m²;

- višemesna komora: zasebnu prostoriju za pripremu gasova i kiseonika - 25 m²; prostoriju za intervencije i reanimaciju - 12 m²; ambulantu - 16 m²; magacin lekova i sanitetskog materijala - 6 m²; prostoriju za medicinsko osoblje - 9 m²; prostoriju za komoru - 40 m²; čekaonicu sa administrativnim pultom i kartotekom - 30 m²; prostoriju za sterilizaciju - 6 m²; toalet muški - 2 m²; toalet ženski - 2 m²;

10) galenska laboratorija, odnosno laboratorija za pripremu infuzionih rastvora: 70 do 100 m² u skladu sa zakonom.

Član 46.

U zavisnosti od vrste zdravstvene delatnosti zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa ima i sledeće posebne prostorije, i to:

1) u radiološkoj ordinaciji: za razvijanje filmova i za pripremu bolesnika;

2) u operacionoj, odnosno porodiljskoj sali: za pripremu i pranje i za sterilizaciju;

3) u kartoteci: za čuvanje i vođenje medicinske dokumentacije;

4) u bolnici: za prijem i higijensku obradu bolesnika, za garderobu bolesnika, za medicinsku dokumentaciju, za smeštaj umrlih, kao i potreban broj prostorija za prijem, skladištenje, obradu i izdavanje hrane (u zavisnosti od ukupnog broja bolničkih postelja);

5) u galenskoj laboratoriji, odnosno laboratoriji za pripremu infuzionih rastvora:

- za prijem i skladištenje lekovitih supstanci i ambalaže;

- za pranje laboratorijskog posuđa i ambalaže;

- za izradu i pakovanje proizvoda;

- za kontrolu kvaliteta;

- za smeštaj i čuvanje gotovih proizvoda.

Član 47.

Osnivač privatne prakse dužan je da u prostorijama privatne prakse, na vidnom mestu, istakne oglasnu tablu dimenzija 50x50 cm, sa sledećim podacima:

1) naziv pod kojim privatna praksa obavlja zdravstvenu delatnost, utvrđenu u skladu sa rešenjem o upisu u registar kod nadležnog organa;

2) delatnost koju obavlja na osnovu rešenja ministarstva nadležnog za poslove zdravlja o ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanje zdravstvene delatnosti;

3) ime osnivača privatne prakse;

4) datum početka obavljanja zdravstvene delatnosti utvrđen rešenjem o upisu u registar kod nadležnog organa;

5) fotokopija izdatog rešenja ministarstva nadležnog za poslove zdravlja o ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanje zdravstvene delatnosti i rešenje o upisu u registar kod nadležnog organa;

6) spisak zdravstvenih radnika sa navedenim specijalnostima sa kojim je osnivač privatne prakse zaključio ugovor o dopunskom radu.

V. USLOVI U POGLEDU OBEZBEĐIVANJA LEKOVA

Član 48.

Zdravstvena ustanova, odnosno privatna praksa, može se osnovati i obavljati zdravstvenu delatnost, ako ima obezbeđene odgovarajuće lekove utvrđene u aktu o Listi lekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja i druga sredstva za prevenciju, dijagnostiku, terapiju i rehabilitaciju, i to:

- 1) apoteka, odnosno zdravstvena ustanova iz [člana 8.](#) ovog pravilnika i druga zdravstvena ustanova u asortimanu i količini koja je dovoljna za desetodnevni rad;
- 2) apoteka iz [člana 40.](#) tačka 4) ovog pravilnika: u asortimanu i količini koja je dovoljna za petodnevni rad;
- 3) ostali drugi oblici privatne prakse iz [člana 40.](#) ovog pravilnika: lekove i druga sredstva za ukazivanje hitne medicinske pomoći i antišok terapiju.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi [Pravilnik o uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima obavljanja zdravstvene delatnosti](#) ("Službeni glasnik RS", br. 2/00 i 44/05).

Član 50.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

TABELA MERA IZVRŠENJA

I. MERE IZVRŠENJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ DELATNOSTI

Red. br.	Delatnost	Posete kod lekara - medicinske sestre i tehničara		Kućne posete	
		Dnevno	Godišnje	Dnevno	Godišnje
1.	Zdravstvena zaštita dece 0-6 godina	30	6000	1	200
2.	Zdravstvena zaštita školske dece	30	6000	1	200
3.	Zdravstvena zaštita žena	30	6000	1	200
4.	Zdravstvena zaštita odraslih (19+ godina)	36	7200	1 do 2	200 do 300
5.	Kućno lečenje i nega			8	1600
6.	Polivalentna patronaža			6	1200
7.	Pneumoftizilogija	20	4000		
8.	Ambulantne usluge medicinske sestre-tehničara	15	3000		
9.	Zaštita mentalnog zdravlja (norma za tim)	15	3000		
10.	Medicina rada (preventivna-norma za tim)	15	3000		
11.	Fizikalna medicina i rehabilitacija	20	4000		
	terapijske i rehabilitacione usluge po fizioterapeutu	30	6000		
12.	Interna medicina,	25	5000		

	dijabetologija, onkologija		
13.	Oftalmologija	30	6000
14.	Otorinolaringologija	30	6000
15.	Dermatovenerologija	30	6000
16.	Dečja i preventivna stomatologija	12	2400
17.	Opšta stomatologija	15	3000
18.	Ortopedija vilica	12	2400
19.	Protetika	8	1600
20.	Bolesti zuba sa endodoncijom	12	2400
21.	Parodontologija i oralna medicina	12	2400
22.	Oralna hirurgija	15	3000

II. MERE IZVRŠENJA ZA DOKTORE MEDICINE SPECIJALISTE U BOLNIČKOJ I POLIKLINIČKOJ DELATNOSTI

Red. br.	Delatnost	Broj hospitalizovanih (prijemi-otpusti)		Specijalistički pregledi	
		Nedeljno	Godišnje	Nedeljno	Godišnje
1.	Interna medicina Neurologija Infektivne bolesti	4 do 5	160 do 180	30	1200
2.	Pedijatrija	5	200	20	800
3.	Dermatologija	5	200	30	1200
4.	Hirurgija	5 do 6	200 do 240	40	1600
5.	Ortopedija	3 do 4	120 do 160	50	2000
6.	Urologija	5 do 6	200 do 240	40	1600
7.	ORL	6 do 7	240 do 280	40	1600
8.	Oftalmologija	6 do 7	240 do 280	40	1600
9.	Ginekologija i akušerstvo	6 do 7	240 do 280	30	1200

III. MERE IZVRŠENJA ZA DOKTORE MEDICINE SPECIJALISTE U DIJAGNOSTIČKOJ DELATNOSTI

Red. br.	Delatnost	Broj pregledanih pacijenata po lekaru		
		Na sat	Nedeljno	Godišnje

1.	Bronhoskopija	1	30	1200
2.	Gastroskopija	2	60	2400
3.	Kolonoskopija	2	60	2400
4.	Rektoskopija	2	60	2400
5.	Cistoskopija	2	60	2400
6.	Eho dijagnostika	2	60	2400
7.	Klasična rendgen dijagnostika	5	150	5000
8.	Kompjuterizovana tomografija	2	60	2000
9.	Nuklearna magnetna rezonanca	1 do 2	50	1500